

Fylkesmannen i Agder

**Forslag til vern av
Linddalsfjellet og Sydalen (utv.) og
Frubæråsen.**

Evje og Hornnes kommune

Aust-Agder fylke

**Utkast til verneplan for skog
Høringsutgave mai 2019**

Innhold

Høring av verneplaner	3
Innledning	3
Naturfaglige registreringer	4
Verneform	4
Hva medfører vernet?	4
Forskrifter og restriksjonsnivå	4
Generelle kommentarer til verneforskriften.....	5
Inngrep	5
Planter	5
Dyreliv.....	5
Friluftsliv	5
Motorferdsel	6
Skjøtsels- og forvaltningsplaner	6
Generelle unntaksbestemmelser	7
Forvaltningsmyndighet.....	7
Økonomisk erstatning	7
Verneprosessen.....	8
Kunngjøring – oppstart av verneprosess.....	8
Endringer etter oppstartsmeldingen.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Sammendrag av innkomne innspill	8
Fylkesmannens kommentarer til innspillene	9
Høring og videre prosess	11
Beskrivelse av områdene med forslag til verneforskrifter	11
Linddalsfjellet og Sydalen utv.....	11
Frubæråsen	15

Høring av verneplaner

Fylkesmannen i Agder sender med dette forslag til grenseendring av to eksisterende naturreservater på begrenset høring. Endringene sendes på høring etter avtale med Miljødirektoratet.

Navn	Kommune	Areal utvidelse	Areal totalt	Verdivurdering
Linddalsfjellet og Sydalen	Evje og Hornnes	2090 daa	6879 daa	Regionalt (**)
Frubæråsen	Evje og Hornnes	-	1215 daa	Regionalt (**)

Innspill til verneforslagene sendes skriftlig til Fylkesmannen i Agder innen 01.7.2019.

Innledning

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Per 2017 er nær 2,9 % av den produktive skogen i Norge vernet (NINA Rapport 1352 – *Evaluering av norsk skogvern i 2016. Dekning av mål for skogvernet og behov for supplerende vern 2016*), og dette er langt mindre enn andre land i Europa.

Forskernes nasjonale anbefaling er at 4,6 % av det produktive skogarealet vernes. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra en rapport fra NINA og Skogforsk ”*Evalueringen av skogvernet i Norge*” (Framstad mfl. 2002). Stortinget har videre satt seg som mål å verne 10 % skogareal. Opptrappingen av skogvernet er en viktig del av Norges bidrag for å stanse tap av biologisk mangfold.

Regjeringens arbeid med vern av skog foregår nå etter to hovedlinjer: Frivillig vern av skog og vern av skog på statens grunn. I Stortingsmeldingen blir begge strategiene trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge.

Frivillig vern innebærer at skogeier(e) tilbyr staten vern av egen skog. Arbeidet skjer i et nært samarbeid mellom Norges skogeierforbund og miljøvernmyndighetene.

Miljøvernmyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering er aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet så vil det bli gjennomført forhandlinger med grunneier om avgrensning, verneforskrifter og økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Alle verneforslagene omtalt i denne verneplanen er et resultat av tilbud om frivillig vern av skog fra grunneier(e).

Naturfaglige registreringer

Naturkvaliteter og verneverdier i de foreslåtte verneområdene er beskrevet i forbindelse med Miljødirektoratets kartleggingsprosjekt «Frivillig vern». Faktaark for alle områdene er publisert i skogdatabasen NARIN (<http://www.borchbio.no/narin/>). Rapportene beskriver naturgrunnlag, vegetasjon, skogstruktur og påvirkning og det gis beskrivelse, avgrensing og en verdivurdering av kjerneområder/ nøkkelbiotoper. Verdivurderingen tar utgangspunkt i fra en rekke kriterier som urørthet, død ved, forekomst av gamle trær, variasjon, rikhet, arrondering og forekomst av sjeldne og trua arter. Verdivurderingen er foretatt etter Miljødirektoratets standardmal for vurderinger for verneområder.

For nærmere beskrivelse av områdene og de naturfaglige registreringene for hvert enkelt område, se beskrivelse av områdene på slutten av høringsdokumentet.

Verneform

Skogområder som inngår i ordningen med frivillig vern skal normalt fredes som naturreservat, etter naturmangfoldloven § 37. Fylkesmannen mener at naturreservat er den mest aktuelle verneformen for de områdene som er tilbudt for vern. Områdene tilfredsstiller etter vår vurdering vilkårene i naturmangfoldloven (nml.) § 37 om områder som kan vernes som naturreservat. Verneformålet i de foreslåtte naturreservater bygger på at det i størstedelen av områdene skal skje en fri utvikling. En fri utvikling innebærer at de naturlige økologiske prosessene i skogen skal kunne finne sted uforstyrret.

Hva medfører vernet?

Ved vern av skog som naturreservat legges det vekt på at det er hele økosystemet og de økologiske prosessene som skal vernes. Verneformålet innebærer at det skal skje en naturlig utvikling dvs. at de naturlige økologiske prosessene uforstyrret skal kunne finne sted i området.

Et vernevedtak vil på grunn av verneformålet få konsekvenser for bruken og hvilke aktiviteter som kan foregå i området. Alle tiltak som kan føre til endringer i naturmiljøet vil være forbudt. Skogsdrift, skogskjøtsel, uttak av ved, nydyrking og lignende aktiviteter samt oppføring av bygninger vil ikke være tillatt. En del tiltak vil være søknadspliktige. I fellesskap vil søker og forvaltningsmyndighet ofte komme fram til løsninger som gjør at det ønskede tiltaket kan gjennomføres uten å komme i konflikt med verneformålet. For enkelte søknadspliktige tiltak kan det gis tillatelser som gjelder for flere år om gangen. Tradisjonelle friluftslivsaktiviteter som vanlig ferdsel til fots og på ski, jakt og plukking av bær og sopp vil kunne foregå som tidligere.

Forskrifter og restriksjonsnivå

Fylkesmannen har utarbeidet et forslag til verneforskrift for hvert enkelt verneområde. Her er det forsøkt å gjøre tilpasninger i samsvar med de opplysningene vi har fått om brukerinteressene i området etter kunngjøring om oppstart av arbeidet med verneplanen. Nye forhold som blir kjent om det enkelte verneområde og uttalelser som kommer inn i forbindelse med den sentrale høringen kan føre til at det blir gjort ytterligere tilpasninger av

verneforskriften etter høringsperioden er utløpt. Det er derfor av stor betydning at høringsinstansene kommer med innspill til den aktuelle verneforskriften. Mulighet for justering av verneforskriften må vurderes opp mot hensynet til verneformålet i hvert enkelt tilfelle.

Generelle kommentarer til verneforskriften

Den lokale verneforskriften gir en nøyaktig oversikt over hva vernet innebærer med hensyn til hvilke tiltak og aktiviteter som kan gjennomføres i verneområdet. Nedenfor gis det noen generelle kommentarer til forskriften.

Inngrep

Verneforskriftene legger opp til at gjennomføring av tiltak som kan endre naturmiljøet er forbudt. Bestemmelsen inkluderer anlegg av ulike slag (midlertidige og faste), men også andre typer tiltak som uttak og oppfylling av masse, henleggelse av avfall og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Det er ikke tillatt å føre opp nye bygg som for eksempel hytter eller jaktbuer i reservatene. Vedlikehold av anlegg som er i bruk på fredningstidpunktet er tillatt. Anlegg viser her til eksisterende skogsbil/traktorveier med mer.

Gjennom verneprosessen vil Fylkesmannen vurdere hvilke stier og traktorveier som skal kunne vedlikeholdes. Disse vil bli avmerket i vernekartet. For at eldre traktorveier skal kunne vedlikeholdes må de ha et lovlig og reelt bruksformål utover uttransport av felt storvilt. Fylkesmannen minner om at traktorveier som regel er anlagt i forbindelse med drift av skogen. Ved et vern av området vil skogsdrift ikke være tillatt og behovet for å vedlikeholde denne type drifteveier faller derfor ofte bort.

Det bemerkes at plan- og bygningslovens (pbl.) bestemmelser vil gjelde i tillegg til bestemmelsene i verneforskriften, men at det ikke kan gis tillatelser utover det som er tillatt etter vernereglene.

Planter

Vernebestemmelsene legger opp til en generell plantelivsfredning som inkluderer all vegetasjon i de aktuelle reservatene. Det er heller ikke tillatt å så eller plante trær og annen vegetasjon. Plukking av bær og matsopp er fremdeles tillatt som før og det vil også være tillatt å gjøre opp bål dersom en samler små tørrkvist eller benytter seg av medbrakt ved.

Dersom plukkhogst inngår som nødvendig skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene, vil dette være tillatt.

Dyreliv

Det er lagt opp til en generell dyre- og fuglelivsfredning i naturreservatene. Fredningen gjelder også reirplasser og hiområder inkludert blant annet beverhytter. Det er imidlertid åpnet opp for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk forutsatt at det foreligger tillatelse fra grunneier.

Friluftsliv

Ferdsel til fots og på ski i verneområdet er tillatt. Ut fra en generell vurdering av faren for

forstyrrelser og slitasje på markvegetasjonen, er sykling, ridning og bruk av hest og kjerre forbudt utenom på stier og veier som er markert på kartet.

Det er heller ikke tillatt å bruke naturreservatene til idrettsarrangementer eller større arrangementer. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til at enkelte større arrangementer kan gjennomføres i reservatene. Noen få telt eller en skoleklasse anses ikke å være større arrangement. Verneforskriften har en spesifisert dispensasjonsbestemmelse i § 7, punkt 4 som viser til at tilretteleggingstiltak og bruk av reservatene for friluftsliv og pedagogiske aktiviteter kan tillates etter søknad dersom det ikke er i strid med vernevedtaket.

Gjennomføring av en ordinær befaring med en skoleklasse som ikke krever noe nærmere tilrettelegging vil ikke være søknadspliktig, jf. vurderingen over.

Dersom det over tid viser seg at tillatt ferdsel er i strid med verneformålet, kan Miljødirektoratet, ved forskrift forby eller regulere ferdselen i hele eller deler av reservatene. Utarbeidelse og eventuell innføring av en slik forskrift følger forvaltningslovens regler.

Motorferdsel

I utgangspunktet er all motorisert ferdsel i naturreservater forbudt. Tradisjonelt er en stor del av verneområdene benyttet i forbindelse med storviltjakt (elg og hjort), og det kan derfor være aktuelt med tilpasninger av verneforskriften med hensyn til uttransport av felt elg/hjort på eksisterende traktorveier og i terrenget generelt. I rene skogområder med liten fare for at det skal oppstå kjøreskader, foreslås det et generelt unntak i verneforskriften om at lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget kan benyttes for uttransport av storvilt dersom det er nødvendig.

Det vil også kunne oppstå et behov for bruk av motorkjøretøy i forbindelse med nødvendig vedlikehold på eksisterende traktorveier som går gjennom det foreslåtte verneområdet. Verneforskriften åpner for at motorferdsel på eksisterende traktorveier i forbindelse med nødvendig vedlikehold kan tillates. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med vedlikehold på eksisterende bygninger som er i bruk på vernetidspunkt er også tillatt.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag gjelder i tillegg til disse bestemmelsene, men gir ikke tillatelse ut over det verneregulene fastsetter. Det kan være tilfeller hvor det også må innhentes tillatelser etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Verneforskriften endrer ikke grunneieres rett til å nekte/regulere motorferdsel på egen grunn.

Skjøtsels- og forvaltningsplaner

Verneformålet i de aktuelle naturreservatene er knyttet opp mot å frede alt naturlig plante- og dyreliv i området. Området skal i størst mulig grad sikres fri utvikling uten inngrep.

Gjennomføring av skjøtsel er derfor kun unntaksvis nødvendig for å oppfylle verneformålet. Det registrerte artsmangfoldet i det foreslåtte verneområdet er i hovedsak ikke knyttet opp mot kulturbetingete eller kulturbegunstigede naturtyper og skjøtselsbehovet vurderes derfor totalt sett som relativt lite. For å opprettholde verneverdiene kan det være nødvendig å gjennomføre skjøtsel, eksempelvis uttak av fremmede treslag, og det åpnes derfor også for dette i verneforskriften.

I utkast til verneforskrift åpnes det for at det kan utarbeides forvaltningsplan for reservatene.

Etter et eventuelt vedtak om fredning av området som er foreslått i dette verneplanutkastet, vil områdets grenser bli merket i marka med standardiserte grensemerker og skilt. Det kan også bli satt opp tavler med utfyllende informasjon om naturverdier samt gjeldende verneforskrifter og avgrensning av området. Det vil bli opprettet oppsynsordninger for verneområdet.

Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. nml. § 48. Fylkesmannen påpeker at «*vesentlige samfunnsinteresser*» forstås som tiltak av nasjonal betydning.

Forvaltningsmyndighet

Fylkesmannen har tradisjonelt vært tillagt forvaltningsansvaret for verneområder i Norge. Det foregår en prosess hvor kommunene er tilbudt forvaltningsmyndigheten over visse typer verneområder innen kommunens grenser. Hvem som vil bli forvaltningsmyndighet for de aktuelle naturreservatene vil bli endelig bestemt av Miljødirektoratet etter at vernevedtaket er fattet.

Økonomisk erstatning

Etter reglene i naturmangfoldloven (jf. §§ 50 og 51) har eiere og rettighetshavere til eiendom som blir fredet som naturreservat krav på erstatning for økonomisk tap som følge av vernevedtaket. Arbeidsformen frivillig vern innebærer at det forhandles om avtaler med de berørte grunneierne før vernesaken sendes på høring. Det jobbes med å forhandle frem avtale med berørte grunneierne som har tilbudt areal for frivillig vern i dette området. Avtale om erstatningssum vil være på plass før det fattes endelig vedtak om vern av området. Når erstatningssummen er avtalt, vil denne bli utbetalt kort tid etter at det er fattet vernevedtak i statsråd.

Verneprosessen

Kunngjøring – oppstart av verneprosess

Fylkesmannen i Agder meldte oppstart av verneprosess for de to foreslåtte naturreservatene den 1.02.2019. Det ble sendt ut brev til grunneiere, aktuelle kommuner, Aust-Agder fylkeskommune, Vest-Agder fylkeskommune, Statens Vegvesen, Agder Energi samt andre aktuelle lokale og regionale lag og foreninger. Melding om oppstart av verneplanarbeidet ble annonsert i Agderposten, Åmliavisa, Frolendingen, Fædrelandsvennen og Setesdølen. Det kom syv innspill til oppstartsmeldingen, som gjaldt de to verneområdene som nå sendes på høring.

Sammendrag av innkomne innspill

Innspillene som kom inn til oppstartsmeldingen er sammenfattet og vurdert nedenfor. Disse

Evje og Hornnes kommune

For området Frubæråsen har kommunen ingen merknader. Området er vanskelig tilgjengelig med dagens driftsteknikk og vurderes dermed å ha begrenset næringsmessig verdi.

Foreslått område for utvidelse av Lindalsfjellet og Sydalen naturreservat tar mye av dekningsområdet til skogsbilvegen Øvre Dåsvatnvegen bygd i 1997 med 40% statstilskudd. Med bakgrunn i næringsinteresser i skog henstiller kommunen til at området Åsen og furumoen og nederste del av lisa på sørsiden av denne tas ut av området. Kommunen påpeker også at en verneforskrift for området må gi rom for vedlikehold og oppgradering av traktorvegen Skatebuvegen. Øvrige deler av området er vanskelig tilgjengelig med dagens driftsteknikk og en vurderer at det her er begrensede næringsinteresser.

NJFF- Aust-Agder

NJFF-Aust-Agder er for vern av natur. Dette for å ta vare på leveområda for vilt og fisk, samt for friluftsliv og biologisk mangfold. NJFF Aust-Agder reknar med at det er som andre vernområder i Aust-Agder at det er opna for jakt og fiske, samt uttransport for felt storvilt i områda.

Aust-Agder fylkeskommune

Administrasjonen i Aust-Agder fylkeskommune synes det er positivt at det inngås flere avtaler om frivillig skogsvern i Aust-Agder. Administrasjonen i fylkeskommunen mener det er viktig at en gjennom vern av skogsområdene også tilrettelegger for bærekraftig bruk av områdene. Vi anser det som viktig å legge til rette for friluftsliv, jakt og fiske, og at dette kommer fram i bestemmelsene i verneforskriftene.

Liv Daasvatn (grunneier)

Grunneier Liv Daasvatn påpeker at navnet sitt og søstrene Kari og Sigrid sitt er stavet feil i oppstartsmeldingen.

Språkrådet

Vi har ingen merknader til at navnet videreføres på utvidelsen av Lindalsfjellet og Sydalen verneområdet. Det nye området strekker seg et stykke syd for både Lindalsfjellet og Sydalen, men ut fra kartet kan vi ikke se at det er noe annet navn som ville være mer dekkende på naturreservatet.

Språkrådet har ingen merknader til navnet på Frubæråsen. Navnet er dekkende på området, og *Frubæråsen* er eneste godkjente skrivemåte for naturnavnet i SSR. Herredsregisteret har registrert uttalen /fru:ˈbæråsen/, og opplyser at *frubær* er det lokale navnet på *skrubbær* (*Cornus suecica*).

Statens vegvesen

Utvidelsen av Lindalsfjellet og Sydalen naturreservat strekker seg helt ned til fv. 32. Utvidelsen må ikke være til hinder for drift og vedlikehold og eventuell justering/utvidelse av fylkesvegen. Vernegrensen bør følge byggegrensen langs fylkesvegen.

Agder Energi

Agder Energi har ønsket at følgende ivretas i bestemmelsene i forskrift for utvidelse av verneområdet Lindalsfjellet og Sydalen:

- Tinglyste rettigheter/skjønn videreføres.
- Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, herunder rett til å rydde alt skogvirke som vokser opp i ryddebeltet samt rett til å foreta sikringshogst utenfor ryddebelter der dette anses som farlig for anleggene.
- Oppgradering/fornyning av kraftlinjer for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt.
- Endring av mastepunktet, dvs. mastetype/mastehøyde og evt. for flytting av mastepunktet dersom det er hensiktsmessig.
- Nødvendig transport i terrenget med nødvendig motorisert kjøretøy for å komme frem til anleggene, både i byggeforbudsbeltet og utenfor. Dette gjelder også transport inn/ut i området ved ombygging av anlegget.

I tillegg må Forvaltningsmyndigheten for verneområdet kunne gi tillatelse til etablering av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg.

Fylkesmannens kommentarer til innspillene

Fylkesmannen har ingen kommentarer til innspillet fra Språkrådet.

NJFF-Aust-Agder og Aust-Agder fylkeskommune

Fylkesmannen setter pris på at NJFF-Aust-Agder og Aust-Agder fylkeskommune er positive til frivillig vern av områdene og skal sørge for at både fiske og jakt samt friluftsliv blir ivaretatt i verneforskriften.

Evje og Hornnes kommune

Fylkesmannen har vurdert innspillet til Evje og Hornnes kommune og kommet frem til at vi ikke ønsker å ta ut noe areal. Deler av skogen på gnr/bnr 10/2 er allerede hogget og tatt ut og etter det Fylkesmannen kan se på tilgjengelige skogbrukskart står det igjen en del F14 og F17, G17 og B14 bestander i det areal som kommunen foreslår tas ut. Fylkesmannen ønsker disse bestandene med i et vern. Det er eldre bestander og derfor finnes det ofte eller utvikles verneverdier i disse bestandene. Arealet er ikke kartlagt gjennom frivillig vern prosessen, da eiendommen gnr/bnr 10/2 og 10/6 binder sammen eksisterende verneområde og gnr/bnr 10/9, som har store MiS-registreringer og derfor er veldig aktuelt for vern. Fylkesmannen ønsker i

tillegg å verne fra vannkanten og opp lisen til toppene. Dette skaper et godt utgangspunkt for variert skog og naturtyper samt gode naturmiljø for fremtidige rødlistearter.

Angående traktorvegen Skatebuvegen, kan denne vedlikeholdes med utgangspunkt i den tilstanden den har i dag. Ved etvern av området skal ikke denne brukes til å ta ut tømmer inne i verneområdet og derfor mener Fylkesmannen at denne ikke behøver oppgraderes.

Liv Daasvatn

Fylkesmannen beklager feilen og denne er nå rettet opp.

Statens vegvesen

Fylkesmannen skal justere grensen langs fylkesveien slik at den følger byggegrensen. Ved en eventuell justering/utbedring av veien henviser fylkesmannen til § 8 i verneforskriften (**generelle dispensasjonsbestemmelser**) «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.*»

Dersom Statens vegvesen finner det nødvendig å utbedre fylkesveien slik at eventuelt areal som ligger i naturreservatet må vurderes benyttet, anbefaler Fylkesmannen at Statens vegvesen sender en søknad og henviser til denne bestemmelsen.

Agder Energi

Fylkesmannen mener å ha ivaretatt Agder Energi sitt innspill i eksisterende verneforskrift:

§4 punkt k) Drift og vedlikehold, samt fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneforskriften nevneverdig.

§5 punkt e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§7 punkt e) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.

§7 punkt f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering eller fornyelse av kraftledninger.

Dersom Agder Energi skal etablere nye anlegg, flytte eksisterende anlegg eller bygge til eksisterende anlegg har Agder Energi mulighet til å benytte seg av verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser i §8 om generelle dispensasjonsbestemmelser:

«*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.*» Fylkesmannen vil i hvert tilfelle vurdere det konkrete tiltaket.

Høring og videre prosess

Formålet med høringen er å kaste lys over mulige konflikter knyttet til ulike interesser som kan bli påvirket av verneplanen. Fylkesmannen ønsker spesielt innspill fra grunneiere på bestemmelser i verneforskriftene som gjelder motorferdsel, stier som er i bruk, eksisterende bygninger (for eksempel hytter, uthus, høyløer e.l) som bør merkes av på vernekart mm. Etter høringen vil høringsuttalelsene bli vurdert i forhold til konfliktgrad og mulige løsninger for området. Fylkesmannen vil så sende sin tilråding om vern av området til Miljødirektoratet, inkludert en oppsummering av høringsuttalelsene og forslag til eventuelle endringer. Basert på etterfølgende anbefaling fra Miljødirektoratet vil deretter Klima og miljødepartementet legge planen fram for regjeringen som avgjør endelig utfall av verneforslaget.

Beskrivelse av områdene med forslag til verneforskrifter

Linddalsfjellet og Sydalen utvidelse.

Utvidelsen av eksisterende verneområde vil bidra til at hele lisen med store naturverdier innen edellauvskog bevart. Områdets viktigste naturkvaliteter er knyttet rik og fattig edellauvskog, store gamle trær, liggende død ved, alm-lindeskog, eikeskog og den generelt relativt store variasjonen i terreng og treslag som en finner fra vannkanten og opp til skinnetopper.

Forskrift for Linddalsfjellet og Sydalen naturreservat, Evje og Hornnes kommune Aust-Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av en nasjonal særegen forekomst med rik og velutviklet gammel lindeurskog, en regional viktig bekkekløft med variert gammelskog bestående av edellauvskog med lågurt-eikeskog i lisdene og furuskog på toppene. Området har også særlig betydning for biologisk mangfold ved at naturtypene har rikt arts mangfold, deriblant sjeldne og sårbare arter som særlig er knyttet til bekkekløften og lindeurskogen.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 9/8, 9/14, 10/2, 10/, 10/9, 11/1, 11/2, 11/3, 11/8, 11/9, 11/11, 12/1, 12/3 kommune: Evje og Hornnes kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 6879 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Evje og Hornnes kommune, hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper, bruer og skilt som eksisterte på vernetidspunktet.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Beiting
- h) Utsetting av saltstein.
- i) Oppsetting av gjerde i forbindelse med beiting.
- j) Gjenoppbygging og vedlikehold av gammel kjerrevei inn til Yksenskår, markert på vernekartet.
- k) Drift og vedlikehold, samt fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneforskriften nevneverdig.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppsetting av gjerde og utsetting av saltstein. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- d) Tilrettelegging og bruk av reservatet for friluftsliv og pedagogiske aktiviteter.
- e) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg, og oppgradering eller fornyelse av kraftledninger.
- g) Nødvendig bruk av motorkjøretøy for gjenoppbygging og vedlikehold av kjerrevei til Yksenskår, markert på vernekartet.
- h) Nødvendig tilsyn med og transport av materiell og utstyr til hyttene Kleven og Ballingshei, markert på vernekartet.
- i) Nødvendig vedlikehold av traktorslepe til Kleven og kjerrevei til Staveknuten, markert på vernekartet, som på vernetidspunktet.
- j) Uttak av ved til bruk på hyttene Kleven og Ballingshei.
- k) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d, e, h og § 7 b, h og i. Oppsetting av gjerde i forbindelse med beiting.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Frubæråsen

Området ligger i Dåsvasdalen i Evje og Hornnes kommune og består i hovedsak av gammelskog uten synlige inngrep i nyere tid. Gammelskogen er furuskog med god aldersspredning opp til ca. 150-200 år. En stor andel av skogen er relativt kompakt og storvokst. I de sørvest-vendte bratt-liene er det løvblandingsskog med mye eik og osp. Denne er også storvokst og gammel, men det er ikke gjort funn av hule eiker. Det er totalt påvist 7 rødlistearter. De største naturverdiene er knyttet til relativt store arealer med ikke altfor høytliggende, dels solvarm, og relativt storvokst (og gammel) furuskog. Samt eldre eikeblandingsskog og forekomst at gammel osp i området.

Forskrift for Frubæråsen naturreservat, Evje og Hornnes kommune Aust-Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område med ikke altfor høytliggende, dels solvarm og storvokst og gammel furuskog. I tillegg til eldre eikeblandingsskog og forekomst av gammel osp og alm-lindeskog i lisen.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 9/13 og 9/5. kommune: Evje og Hornnes kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 1215 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Evje og Hornnes kommune, hos Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk

av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen er ikke uttømmende.

- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av stier, løyper, bruer og skilt som eksisterte på vernetidspunktet.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Beiting
- h) Utsetting av saltstein.
- i) Oppsetting av gjerde i forbindelse med beiting.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe.
Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppsetting av gjerde og utsetting av saltstein. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- d) Tilrettelegging og bruk av reservatet for friluftsliv og pedagogiske aktiviteter.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d, e og h og § 7 b.
Oppsetting av gjerde i forbindelse med beiting.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

